

ditum, distinguo majorem: imperceptibile est, &c. si potestas detur, dum jam alius est, & sine prioritate ad existentiam illius, ita ut ille nullo modo reddatur consequens ad eam potestatem, concedo; si aliquo modo reddatur consequens, nego, & minorem: potestas impediendi decretum datur, dum jam decretum est, & sine prioritate ad existentiam illius, ita ut neque ex suppositione decretum reddatur consequens ad eam potestatem, nego; ita ut ex suppositione auxiliij sit consequens, concedo, propter dicta loci citatis omnino videndis.

Argumentum nonum ex eodem, num. 11. ex vi talis decreti præcisim à principijs dissensus, habet consensus absolutam futuritionem; sed non liberam, cum non detur futuritio consensus libera, & absoluta præcisim à principijs dissensus: ergo necessariam, ac per consequens consensus eveniret necessario. Hoc argumentum, sicut & quintum jam solutum, & illud, quod proposui in sectione, præmisso 4. 5. ex quibus constat, ita proponere incipit Pater Marin: probabit aliquis conclusionem sic: & rectè quidem id facit, nam cum argumentum fundetur in mala quæstionis intelligentia, indignum erat, ut à tanto Magistro, sicut proprium proponeretur. Nota ergo pro solutione, quod in signo decreti præscindentis intelligitur futuritio absoluta consensus, sed neque libera, neque necessaria, cum decretum præscindat à libertate, & necessitate illius, & tunc non intelligatur electio mediij indifferentis præneccesitante, aut è contra.

In-

Indè futuritio absoluta consensus solum est libera pro signo sequenti, in quo ex directione scientiæ mediæ eligitur auxilium indifferens, prædeterminante excluso; & facile solvitur argumentum, distinguendo majorem: habet consensus absolutam futuritionem determinatè liberam, aut determinatè necessariam, nego; præscindentem pro signo decreti à libertate, & necessitate, concedo; & minorem: sed non liberam pro signo decreti præscidentis, concedo; pro signo posteriori electionis mediij indifferentis præneccesitante, nego; & probationem: cum non detur futuritio consensus libera, pro signo decreti, concedo; pro signo auxiliorum indifferentium ab eo descendendum, nego, & consequentiam.

DIS:

DISSERTATIO IV.

De decretis divinis prædefinitivis virtualiter.

Cum in Dissertatione precedenti de prædefinitivis formalibus tractaverimus, sequitur in hac, de virtuali prædefinitione agendum, ut promisimus; qua quidem controversia gravis est, & acutissima plena difficultatibus. Sin igitur.

SECTIO I.

An prædefinitio virtualis consensus liberi servet ejus libertatem?

PRæmitto primo: quod triplici modo potest Deus decernere auxilium, sub quo prævidit, per scientiam mediam hominem consenturum. Primo, per decretum affectivè efficaciter tendens, non solum in auxilium, sed etiam in consensum, volendo, nimirum, auxilium propter efficaciam ipsius efficaciter amatam, hoc modo tendendi: *volo auxilium A, quia efficax.* Secundo, per decretum dicens ex suo modo tendendi, intrinsecum respectum ad scientiam mediam efficaciam, qua regulatur, reddique ipsum decretum connexum cum consensu, & sic tendit: *volo auxilium A, quod prævideat efficax:* hoc autem utrumque decretum, vocatur, & est prædefinitio virtualis consensus, & est respectu consensus *purè intentiva; executiva* verò respectu auxilij. Tertio, per decretum indiffe-

SECTIO I.

fferens, id est, non connexum cum uno extremo, sed tam cum consensu, quam cum dissensu compatibile.

Præmitto secundo: quod ad hoc ut dissensus absolute existat, simpliciter, & essentialiter requiritur, auxilium esse collatum per decretum compatibile cum ipso dissensu. Ratio est, quia consensus ut absolute, & in re existens, existit ut conjunctus cum auxilio ut existente: ergo cum auxilio ut causato per decretum non repugnans tali conjunctioni; sed decretum incompatible cum dissensu regnat conjunctioni dissensus cum auxilio, quia repugnat uni extremo conjunctionis, scilicet, dissensui: ergo auxilium debet esse collatum per decretum compatibile cum dissensu, ut hic absolute existat. Indè duplex hic, quæstio examinanda est; prima: an sicut essentialiter requiritur ad dissensum, ut in re absolute existentem, decretum collativum auxilij compatibile cum dissensu, ita etiam requiratur ad potestatem plenè expeditam dissentendi; adeò ut sine eo non detur libertatis ad dissensum constitutio? Secunda: an prædefinitio virtualis, unice existens, seu conjuncta cum carentia decreti compatibilis cum utroque extremo officiat libertati? Pro resolutione sit.

Prima conclusio cum Patribus Izquierdo, disp. 38. quæst. 1. prop. 2. Herrera, quæstione 3. lect. 2. Moncada, Junio, & communi nostrorum, contra Patres Herize, disp. 7. de prædest. cap. 5. Ribadeneira, disp. 2. cap. 1. Tir-

lō, tom. 1. disp. 12. & alios: decretum collativum auxilij compatibile cum dissensu non est essentialiter requisitum ad potestatem plene expeditam dissentendi: unde posita carentia talis decreti, datur perfecta libertas ad dissensum constitutio. Probatur à priori: id non est essentialiter requisitum ut detur potestas plene expedita, seu libertas ad dissensum, cujus carentia posita, non deficit talis libertas; sed posita carentia decreti auxilij collativi, compatibilis cum dissensu, non deficit libertas; ergo tale decretum non est essentialiter ad eam requisitum.

Probatur minor: posita ea carentia, per quam non tollitur aliquod ex constitutivis potentia proxima ad utrumvis, non deficit libertas, nam hæc nil aliud est, quam ea potentia proxima; sed posita carentia illius decreti, non tollitur aliquod ex constitutivis potentia proxima ad utrumvis, aut *formaliter*, quia per eam carentiam solum tollitur formaliter ejus contradictorium, nimirum, ipsum decretum compatibile, quod etiam juxta adversarios non est constitutivum potentia proxima; aut *argutive*, quia ea carentia non infert defectum alicujus constitutivi libertatis, cum nec inferat defectum voluntatis, neque auxilij, nec applicationis omnipotentia, nec carentia cujusvis antecedenter necessitantis, & proxime prædeterminantis ad unum, quæ sunt omnia libertatis constitutiva: ergo posita ea carentia non deficit libertas.

Respondebis primo: quod cum libertas re-

sol.

sultet ex duplici potestate proxima, alia ad consensum, alia ad omissionem consensus, seu ad dissensum, inde licet ad libertatem, prout est potestas consentiendi, sufficiat decretum collativum auxilij cum consensu connexum, tamen ad eam, prout est potestas dissentendi, necessario requiritur decretum indifferens componibile cum dissensu; indeque posita carentia illius deficit dissentendi libertas. Sed contra: si ad potentiam proximam dissentendi requiratur decretum indifferens collativum auxilij, non magis requiretur, quam requiritur ad eam potentiam scientia media de inefficacia auxilij, seu quod auxilium fuerit collatum ex scientia media de ejus inefficacia, juxta Societatis doctrinam: ergo quando voluntas consentit, ac proinde auxilium est efficax, non datur in ea potentia proxima dissentendi.

Probo consequentiam: ideò per vos si conferatur auxilium unice per decretum connexum cum consensu, non datur potestas proxima dissentendi, quia deficit decretum indifferens requisitum ad eam potestatem; sed quando voluntas cum auxilio consentit, deficit scientia media de inefficacia auxilij requisita modo dicto ad potentiam proximam dissentendi; ad hoc, nimirum, ut in re, & absolute ponat dissensum: ergo tunc non datur in voluntate potentia proxima dissentendi; atqui datur potentia proxima dissentendi, ut vos fatemini, nec negare potestis: ergo pariter dabitur licet deficiat prædictum decretum indifferens. Negabis consequentiam,

tiam, & reddes disparitatem: quia licet tunc deficiat scientia media de inefficacia, tamen voluntas dissentiendo potest illam acquirere, & verificare auxilium sub ea collatum fuisse.

Sed contra: atqui voluntas potest etiam acquirere decretum indifferens collativum auxilij: ergo nulla est disparitas. Probatur antecedens: sicut libertas divina collativa potentiae proximae ad dissentium est causa remota dissensus, ita decretum indifferens collativum auxilij est causa remota dissensus; quatenus, nimirum, causat auxilium; sed voluntas potest per dissentium determinare ad existendum libertatem divinam collativam potentiae proximae ad dissentium, quia potest determinare scientiam mediani de dissensu constitutivam illius libertatis, ut nostri tenent, & diximus in tractatu de praedestinatione, dissert. 2. sect. 2. ergo similiter poterit acquirere decretum indifferens collativum auxilij.

Atque idem potest tale decretum acquirere, quia licet hic, & nunc conferatur auxilium utinice per decretum connexum cum consensu; tamen semper est conditionate verum, quod si voluntas creata pro dominio suae indifferentiae determinet dissentium, tunc divina voluntas se pro suo nutu determinabit ad concipiendum decretum cum dissensu componibile, quo conferatur auxilium. Indem licet decretum indifferens collativum auxilij non pertineat, ut non pertinet, ad potentiam proximam dissentienti, sed sit omnino extra illam, tamen ad eam per-

pertinet veritas conditionata de eo, quod divina voluntas habebit, & habuerit ab aeterno tale decretum, casu quo voluntas creata dissentire velit.

Ratio autem est: quia causa libera, ut talis proxime fit, intrinsece claudit veritatem conditionatam, de eo, quod posito suo actu existet omnis terminus, cum quo suus actus connectitur; quod quidem verum principium ita demonstratur: nam si non esset verum, quod posito actu exiturus est omnis terminus connexionis illius, non posset causa libera ponere actum, sed esset necessitata ad ejus carentiam: ergo non esset libera, ac per consequens ut talis proxime fit, intrinsece claudit dictam veritatem conditionatam. Probatur antecedens: quia actus nequit existere, nisi chymarice sine termino suae connexionis essentialis, ut est evidens: ergo si non esset verum, &c. Indem cum dissensus connectatur, juxta supra dicta, cum eo, quod auxilium collatum fuerit per decretum cum eo componibile, semper debet esse conditionate verum, quod si voluntas se ad dissentium determinet, tale decretum existet.

Respondebis secundo: non posse concipi, quod ex parte dissensus fit requisitum decretum indifferens tanquam terminus connexionis illius, & quod tale decretum non pertineat ad potentiam proximam dissentienti, ac per consequens, quod posita carentia illius non deficiat libertas. Sed contra: quia non eo ipso, quod aliquid sit requisitum ex parte actus tanquam

terminus connexionis illius, inferitur pertinere ad potentiam proximam causativam talis actus: ergo nulla est solutio. Probaturs antecedens: omnis effectus requiritur ex parte actionis tanquam terminus connexionis illius; nam omnis actio connectitur metaphysicè cum suo termino; sed nullus effectus pertinet ad potentiam proximam causativam suæ actionis: ergo non eo ipso, quod aliquid, &c.

Probaturs minor à duplici absurdo, primo: si effectus pertineret ad potentiam proximam causativam suæ actionis, nullus effectus posset esse liber, quia omnis effectus est contradictoriè oppositus suæ carentiæ: indeque si in potentia proxima ad actionem, ac proinde ad effectum, hic includeretur, includeretur etiam in ea potentia proxima aliquid essentialiter incomponibile cum carentia effectus, & consequenter effectus non esset liber. Secundo: quia si effectus constitueret potentiam proximam causativam suæ actionis, esset prior natura sua actione, ut patet, deinde actio esset prior natura effectui, juxta omnes: ergo daretur mutua prioritas physica, quæ quidem in nostra Schola repugnat.

Ratio autem nostræ instantiæ à priori est: nam quod est requisitum ex parte actus, ut ipse existat, potest non esse requisitum ex parte causæ, ut producat effectum, indeque causa præcindendo à tali requisito existente potest esse ad effectum proximè potens: v. g. in causa libera, dum hæc habeat omnia principia immediate influxiva in actum intelligitur proximè po-

tens

tens ad eum producendum, præcindendo ab eo, quod ea principia per hoc, vel illud decretum requisitum ex parte actus ponantur, ut post latius explicatur.

Respondebis tertio: ideo carentiam decreti indifferentis obesse libertati, quia licet *in linea causa* se habeat tale decretum purè remotè, at *in linea conditionis*, proximæ ad dissensum prærequiritur, cum sine eo, decreto dissensus nequeat existere. Sed contra primo: quia eodem modo, & sub eadem distinctione *causa*, & *conditionis* poterit dici, scientiam mediam de inefficacia auxilij proximè, & immediate præquiri ad dissensum, ac per consequens carentiam illius tollere libertatem dissentendi; contra nostram Scholam. Contra secundo: quia idem est aliquid esse conditionem, & esse causam moralem; sed per te decretum indifferens in genere causæ, se habet purè remotè ad consensum: ergo etiam se habet purè remotè in genere conditionis, ac proinde in hoc genere non præquiretur proximè, & immediate.

Secunda conclusio cum eisdem contra eosdem: prædefinitio virtualis consensus collativa auxilij, & unicè existens servat illius libertatem: unde Deus potest unicè per prædefinitio-nem virtualem, seu per decretum connexum cum consensu conferre auxilium; jura libertatis servando. Probaturs conclusio evertendo fundamenta contraria: ideo tale decretum non compatèretur cum libertate, vel quia esset connexum cum consensu, vel quia esset inimpedi-

P 2

bile

bile per potestatem dissentiendi; sed ex neutro capite est incomponibile cum libertate: ergo libertatem servat. Probatur minoris prima pars; id, quod connectitur cum actu, si non influit immediatè in illum, nec constituit potentiam proximam, non tollit libertatem; sed tale decretum neque influit immediatè in consensum, sed solum remotè causando auxilium; nec constituit potentiam proximam: ergo non tollit libertatem.

Probatur major: divina revelatio de aliquo actu libero voluntatis metaphysicè connectitur cum eo, nam est essentialiter infallibilis: pariterque scientia visionis, qua Deus ab æterno meum actum liberum absolutè futurum videt, connectitur cum meo actu; sed neque revelatio, neque visio tollit mei actus libertatem; ut fide certum est, & alia nequit assignari ratio, nisi quia licet cum actu connectantur, tamen in illum non influunt, nec potentiam proximam constituunt: ergo id, quod connectitur cum actu si non influit immediatè in illum, nec constituit potentiam proximam, non tollit libertatem illius.

Ratio autem horum à priori est: quia eo ipso quod potentia proxima ad actum nil intrinsecè includat cum actu connexum, est ex sua natura, & essentia absoluta ab actu, ac proinde indifferens ad eum, & ejus carentiam: ergo licet ipsi adveniat aliquid connexum cum actu, per quod reddatur extrinsecè cum eo connexa, adhuc manet indifferens, & libera, cum ne-

queat

queat per aliquod extrinsecum sua essentia privari. Probatur consequentia à paritate nuper allata: posita revelatione, & visione Dei de meo actu libero, evadit mea potentia proxima extrinsecè connexa cum eo, & inconjungibilis cum carentia illius, alias posset falsificari revelatio, & visio falli; sed non obstante ea extrinseca connexione, adhuc sum liber ad meum actum: ergo licet potentia proxima adveniat, &c.

Probatur jam secunda pars primæ minoris: illud decretum est impedibile per potentiam dissentiendi: ergo non ideò tollit libertatem, quia est inimpedibile. Probatur antecedens: illud decretum, utpotè dependens à scientia media est consequens ad consensum liberum, sed quod est consequens ad consensum liberum, est impedibile per dissentium, seu per potentiam dissentiendi, juxta principia Societatis; in quibus nostri adversarij procedunt: ergo est impedibile. Probatur major: ideò illud decretum non esset consequens ad consensum, quia ipsum antecedit, cum causet auxilia consensum causantia, & jam inter decretum, & consensum daretur mutua prioritas; sed hæc mutua prioritas non repugnat, nam una est *objectiva*, & alia *physica*; hæc præstat verum influxum, licet remotum: alia autem nullum verum, & realem influxum, nullamque veram, & realem causalitatem exercet: ergo illud decretum est consequens, ac per consequens impedibile.

P ;

AD